

Používanie huminových kyselín v chove dojníc (na príklade krmnej suroviny HUMAC Natur AFM)

Praktická skúsenosť veterinárneho lekára – woj. Lubelske,

Sledovaním vývoja v chove dojníc za posledné dve desaťročia, možno pozorovať pomerne výrazný nárast vo výkonnosti (mliečnej produkcie) dojníc.

Je to ovplyvnené hlavne ekonomickými dôvodmi, z dôvodu nízkej rentability chovu HD v poslednom období. Bohužiaľ, zvýšenie dojivosti kráv viedlo k väčšej náchylnosti k metabolickým ochoreniam, ako sú popôrodná paréza, uľahnutie po pôrode, ketóza.

Súčasne sa začali vo väčšej miere začať vyskytovať ochorenia končatín, ako panarícia, zníženie prirodzenej odolnosti vemien (vzrast počtu somatických buniek).

V posledných rokoch sa začala zavádzať celá škála modifikácií s cieľom eliminácie nepriaznivých podmienok, vedúcich k výskytu rôznych chorôb a indispozícii. Žiaľ, jednostranné využitie dojníc a intenzívna výživa s cieľom získať maximálne množstvo mlieka, nejde ruka v ruku so zdravotnými potrebami kráv. Bohatá výživa jadrovými krmivami s vysokým obsahom bielkovín a energie a súčasne nízky obsah vlákniny, ktorá v prípade prežúvavcov je neprirodená, negatívne vplyva na zdravotné, reprodukčné a ekonomické ukazovatele.

Najväčším problémom v chove mliečneho dobytku je reprodukcia, pretože, kravy ktoré nerodia teľatá, neprechádzajú obdobím odpočinku (zasušenie), sú často využívané (dojené) po dobu laktácie dlhšie ako 450 dní, čo následne vedie k zhoršeniu parametrov a produkcie vemien so zníženou kvalitou mlieka, nízkym obsahom tuku a bielkovín.

Je úplne bežné je, že krava porodí jedno teľať a raz za 2 roky, alebo ešte horšie, až za tri roky. Často sa počas svojho relatívne krátkeho života 6-7 rokov porodí jedno alebo dve teľatá. Okrem hormonálnej liečby, aplikácie rôznych veterinárnych metód s cieľom zlepšenia reprodukčných vlastností, sú efekty týchto zásahov nevyhovujúce, pokiaľ insemináčny index často prekračuje 4 alebo dokonca 5, čo znamená, že je často nutné vykonať 4-5 a ešte viac inseminácií, čo výrazne znižuje rentabilitu chovu.

Hľadajúc nové spôsoby a prostriedky, začal som používať prípravok – krmnu surovinu s vysokým obsahom huminových kyselín HUMAC Natur. Humínové kyseliny pridávané v krmení dojníc s veľkými zdravotnými a reprodukčnými problémami mali za následok pokrok v plodnosti a zlepšenie celkového zdravotného stavu kráv.

V niekoľkých vybraných maštaliach bol pridaný do krmiva HUMAC Natur AFM obsahujúci 65% huminových kyselín. Použitím prípravku vo výžive vybraných kráv po 60-70 dňoch viedlo k nástupu zjavných symptómov ruje a po jednej alebo dvoch insemináčnych dávkach boli zvieratá (kravy) teľné, čo bolo potvrdené vyšetrením na graviditu po troch mesiacov od poslednej inseminácie. Pripomínam, že nebolo prerušené podávanie huminových kyselín do potvrdenia gravidity..

Výsledky kontroly plodnosti vykonané v uvedených maštaliach prostredníctvom Federácie chovateľov dobytku potvrdili, že insemináčny index sa znížil z 5,5 na 2,7 a v prípade prvôstok zo 7,7 na 4,5. Tieto výsledky sa vzťahujú za celý rok 2013 a aplikácia preparátu HUMAC Natur AFM sa začala až v druhej polovici roka 2013.

Okrem toho, bol potvrdený významný pokles hladiny somatických buniek, zvýšenie hladiny bielkovín o 0,2% až 0,5%, nárast hladiny tuku od 0,4% do 0,6%. Ďalej bol pozorovaný podstatne znížený výskyt metabolických hnačiek z krmiva (HUMAC Natur AFM viaže toxíny v krmiva) a vírusových hnačiek (zvýšená odolnosť zvierat).

V uvedených maštaliach sa podstatne zlepšila mikroklima maštali väzbou zlúčeniny dusíka, znížením emisií amoniaku a znížením množstva metánu a sírovodíka, čím sa následne zlepšujú zdravotné ukazovatele, hlavne u chovaných teliat.

Pre potvrdenie účinnosti Humac Natur AFM je potrebné aj naďalej pokračovať v dávkovaní a testovaní toho to výrobku, presadzovať jeho aplikáciu do výživy ďalším zvieratám a tak zvýšiť počet výsledkov. Presadzovať u ďalších chovateľov používanie humínových kyselín vo výžive hovädzieho dobytku.

Zlepšenie zdravia stád, zníženie insemináčného indexu, získanie jedného teľaťa od kravy ročne a zlepšenie reprodukcie umožňujú rýchlejšiu obnovu stáda , populačný rast, čo vedie k celkovému zlepšeniu rentability chovu.

Dr. Wojciech Pawluk
Veterinárny lekár, [Mircze](#) , woj. [Lubelskie](#)